

AMERIKA POD DEBELIM SNEGOM; SEDEM ŽRTEV V CHICAGU IN OKOLICI

Meteža še par dni ne bo konec. — Je eden najhujših v zadnjih letih. — Prizadete so celo južne države, kjer je zapadlo veliko snega.

Chicago, Ill. — Čikažani danes — v sredo — odkidavajo sneg s stopnic in ploščnic, ampak tega dela ne opravljajo z veseljem, kajti zvezni vremenski urad napoveduje nov sneg, kar pomeni, da bodo morali še danes in jutri zopet kidati sneg. Dolgo let, že ni obiskal Chicaga zadnje dneve marca tako oster veter in tako debel sneg.

Snežni viharji pa niso obiskali samo srednjeevropskih držav, temveč so se razširili skoro dobesedno širom celih Združenih držav. Tam z one strani Skalnatega gorovja, iz novogangleških držav na vzhodu in od Rio Grande na jugu poročajo o snegu in viharjih. Seveda imajo vsi kraji v označenih mejah približno iste sitnosti kakor mi Čikažani, nekateri v večji, drugi v manjši meri. Edino atlantska in pacifiška obala ne vsta nič o snežnih metežih, ampak ostalim krajem, ki imajo že sedaj dovolj snega, objublja vremenski urad še več tega nezaželjenega daru. Danes in jutri bo v Chicagu hudo snežilo, če se uresniči napoved čikaškega vremenskega urada. V zadnjih 24 urah je v Chicagu padlo skoro pol palca debelo vode, ako računamo, da bi zapadli sneg padal v obliki dežja.

Snežni vihar je v Chicagu in v njegovi bližnji okolici zahteval sedem človeških žrtev. V predmestju Hubbard Woods je bil ubit enajstletni Melville Dean, ko je vihar odtrgal od nekega tovornega vagona streho, in jo vrgl v dečka. Na severni strani so našli 55-letnega Henry Wernera, mrtvega zunaj na prostem. Peter Schuh, 42 letni železničar, je bil na tiru Rock Island železnice povožen od osebnega vlaka, katerega radi snežnega viharja ni pravočasno opazil.

V bližini Racina, Wis., je nek osebni vlak Severozapadne železnice na nekem križišču trčil v nek avtomobil, pri čemur so bili ubiti štiri delavci, in sicer: George Zentos, Anton Petraki ter Charles in George Mastous. Težko ranjena pa sta bila pri tej avtomobilski nesreči Peter Charos in Theodore Petraki, ki bode-ta najbrže podlegla svojim poškodbam. Vsi so bili na potu iz tovarne J. I. Case kompanije na svoje domove v Racine. Voznik radi meteža brez dvoma ni opazil bližajočega se vlaka. George Malos je tik pred trčenjem skočil iz avtomobila ter si tako rešil življenje.

V torko sta se čikaška mestna uprava ter cestno-železniška družba z vsemi silami trudili, da bi bile važnejše ceste odprte prometu. Nprestanu so z velikimi močmi in električnimi snežniki, ki jih drugi odstranjali sneg, ki je bil ponekod do štiri čevlje visok.

Vsi v Chicagu prihajajoči vlaki so imeli zamude, telefonski promet je bil znatno oviran in nekaterih krajev so stale dolge vrste poljudnih kar ter čake ure, da so snežni plugi in vilni delavci naredili odprto. Ob cestah izven mesta se na vsakih par milj kak avtomobil, ki je običajl v debelom snegu in je skoro popolnoma zasen. V sredo je cel dan snežilo, vendar pa ne tako silno pihalo, kot je bil oviran kakor vrek.

Pod mnogi kraji so trpeli v snegu, ki je hujše kot Chicagu, na primer Texas, Louisiana in Mississippi. V jugovzhodnem Texasu je metež spremenil v pravi potok, ki je povzročil nad milijard dolarjev škodo na premoženju, zahteval štiri človeške življenja. Na oljnih poljih pri Liberville, Texas, je silen vihar podrl štiri stolpove. Dva oljna jarka sta bila ubita. V Crosby, Texas, je našla neka ženska svo-

All bo pogodba Italijan- skih dolgov sprojeta?

Podporniki administracije trdi-
jo, da bo. — Podpirali jo bodo
najbrž demokratični burbonci.
— Ampak strahovi že vstaja-
jo v kapitalističnem svetu sa-
mem.

Washington, D. C. — Podpor-
niki administracije izjavljajo,
da bo v prihodnjem tednu rati-
ficirana pogodba zaradi italijan-
skih dolgov. Oni trdijo, da so do-
bili zadostno število demokratov
na svojo stran, da bo pogodba
odobrena. Bankirji so pritisli na
nekatero južno državo in ne
pomoc so bili pozvani veletovar-
narji, veleuvzozniki, veleizvozniki
in še druge privatne gospodarske
sile. Pogum demokratičnih
nasprotnikov proti ertanju Mus-
solinijevih dolgov je upadel. Pri-
šli so se kujati. Jim Reed in še
nekaj drugih naprednih demo-
kratov bo v opoziciji, toda konč-
nega rezultata ne bodo izpreme-
nili. Mussolinija podpirajo ame-
riški privatni interesi. Pridobi-
si bo izravnavo in tudi še nov
kredit, da se pripravi za vojno
da vzame kolonije.

Ze pa prihaja swareči glas iz
med kapitalističnih vrst. James
M. Beck je poznan kot najboljši,
najbolj zvit in najbolj prekanjen
advokat v Wall Streetu, ki zagor-
varja inkorporirane interese. On
svari, da je polovica Evrope pad-
la pod peto diktatorjev in da mo-
ra Amerika biti na straži za svo-
je svobodščine. Coolidge in Mel-
lon se ne ganeta.

Revolta v Bukarešti!

Iz Londona je prišla vest o fa-
šističnih in komunističnih iz-
bruhih v Rumuniji.

London, 31. marca. — Fašis-
tični in komunistični izgrezi v
velikem obsegu so izbruhnili v
Bukarešti, se glasi sinočnja bre-
zjavka z Dunaja. Policija čuva
hiše bivših ministrov.

V Rumuniji so zavladale kon-
fuzne razmere, odkar je Bratia-
nova vlada podala ostavko zad-
nji teden.

Pijan avtomobilist mora v zapor.
Chicago. — Joseph Kostich,
5745 So. Kilbourn ave., je dobil
30 dni zapora in plačati mora
\$100 globe, ker je v pijanosti za-
del ob pasanta s svojim avtom.

V KITAJU PO- STAJA POLOŽAJ BOLJ NEVAREN

Državljsanske vojne v Kitaju še
ni konec. — Znamenja za nov
izbruh proti tujcem se vstaja-
jo v zraku.

Washington, D. C. — Pekin-
ska vlada je bila posvarjena, da
mora ustaviti vojskovanje med
svojimi armadami in onimi voj-
nega gospodarja Cingtsolina, da
se lahko odpre pristan Tientsin
in prične železniški promet med
Pekingom in pristanom. Uradni-
ki državnega departamenta noče-
jo povedati, koliko časa se da pe-
kingskim oblastim, da ustavijo
civilno vojno na zahtevo tuje-
zemcev. Ravno tako se ne sliši
nobene besede, kaj stori ameri-
ška vlada pri podpiranju svoje
zahteve. Departament načelniki
prav dobro občutijo, da izbruh
proti tujcem v Kitaju vire na
niti kot Damoklejev meč, odkar
je odšel general Feng, ki
kontrolira pekingsko vlado, na
vojno proti Cingtsolinu zadnji
jesen.

Feng in Wupajfu, vojaška vo-
ditelja, ki sodelujeta s Cingom
izjavljata, da naj Kitaj izene
tuzemcem in proglasi svojo su-
verenost. Wu je preje častil tu-
zemce, izpremenil je svoje na-
ziranje glede tuzemcev, ker je
prišel do prepričanja, da zbere
Kitajce pod svojim praporom,
ako zapise nanj vprašanje tuje-
zemcev. Cingtsolin, tretji vodja,
je zvest prištati Japoncem. V
svoji sedanjosti poudelji, ki jo za-
vzema, ima za sabo simpatije ko-
mercijskih interesov Amerike,
Britanije in Francije v Kitaju.
Ako zdaj tuzemske sile vpora-
bi silo, da odpro pristan Tien-
tsin, ko tak giblje ogroža Fen-
gove vojaške sile, tedaj depart-
ment ni na jasnem, ako po vsem
Kitaju ne izbruhne sovratstvo
proti tuzemcem.

Kdor lico, ta najde

Podpredsednik Dawes pokaral
senatorja Watsona. — Reed iz
Missourija mu je pa vrnil silo
za ognjilo.

Washington, D. C. — Ko je
senator Feas iz države Ohio raz-
pravljaval o voznih na železni-
cah za dolgo in kratko pot, je na
sprednjih klopih vstal senator
Jim Watson iz Indiana in se obr-
nil proti senatorju Feasu, ki je
sedel v zadnjih klopih, pa je pri-
šel govoriti.

Podpredsednik Dawes, ki je
komaj čakal na to, da ujame ka-
terelega senatorja, ki krši parla-
mentarna pravila za senat, je o-
pozoril Watsona, da mora biti o-
brnjen proti njemu, kadar govo-
ri. Watson mu je odgovoril, da
ne more storiti tega in biti obr-
njen proti Feasu, kateremu govo-
ri. Dawes je ostal na svojem sta-
lišču, češ, da se morajo pravila
spolnjevati. Watson je odgovoril,
da je proti takemu pravilu, pa je
vseeno obrnil svoj hrbet.

Drugo jutro je vstal senator
Reed iz Missourija, ki se je od-
ločil, da kaznuje Dawesa zaradi
preziranja senatove sodbe o svo-
jih pravilih. Vstal je, da govori
eno minuto o predlogi glede
Muscle Shoals. Stal je in govo-
ril proti Dawesu z največjo hla-
dnostjo, nato se je nalašč obrnil
in pokazal hrbet podpredsedniku
in je govoril s tihim glasom sku-
pini demokratov. Senator Cou-
zens iz Michigana se je muzal,
kajti upal je, da pride do besed-
ne bitke. Vstal je in naglasil, da
je bilo to izvajanje Dawesa. Da-
wes je to vedel in je molčal. Kaj-
ti meriti se ni hotel z Missour-
com, o katerem je znano, da ima
najbolj oster jezik v kapitolu.

Vladna kriza na Japonskem.

Tokio, 31. marca. — Želez-
nični minister Sengoku je podal
ostavko. Premijer Wakatsuki na-
merava v kratkem reorganizirati
svoj kabinet.

Rabuka v francoski zbornici

Velikonočni prazniki morda po-
daljšajo življenje Briandovi
vladi za nekaj dni.

Pariz, 31. marca. — Franco-
ski parlament danes odglaša o
usodi Briandove najnovejše fi-
nančne reforme in obenem o u-
sodi Briandove vlade. Kakor
stvar izgleda, Briand morda o-
stane na krmilu še nekaj dni,
mogoče par tednov. Politični vo-
ditelji ne bi radi videli kabinet-
ne krize o velikonočnih prazni-
kih, zato je kompromis mogoč v
skrajnem momentu.

Včeraj je bil v zbornici velik
nemir, ko sta prišla v zbornico
dva nova komunistična poslanc,
ki sta bila izvoljena zadnji ne-
deljo v Parizu. Komunistična
delegacija je vstala in zapela
"Internacionalo" v pozdrav no-
vima tovarišema. Desnica je za-
čela sikati in peti narodne him-
ne; nekaj minut je cela zbornica
tullila. Seja je bila suspendirana,
dokler se niso pomirili razpalje-
ni duhovi.

**Debata v senatu o
Italiji se nadaljuje**

Opozicija pravi, da je že čas, da
strie Sam neha igrati "Miklav-
ža" za Evropo.

Washington, D. C. — Debata
v senatu o pogodbi s Italijo gle-
de odplačevanja vojnega dolga
se je v torko nadaljevala. Sena-
tor Smoot, ki je predsednik se-
natnega finančnega odbora in
član ameriške dolgovne komisi-
je, je ponovno apeliral za ratifi-
kacijo pogodbe. Rekel je, da vo-
ta, katero je Italija obljubila pla-
čati, je "zadnji cent", ki ga mo-
rejo Združene države dobiti od
Italije. Ako ne moremo dobiti te-
ga, ne dobimo nič.

Senator Howell, republikanec
iz Nebraske, je imel glavno besed-
o v imenu opozicije. Dejal je, da
na podlagi sedanjih odplačeval-
nih pogodb z evropskimi dolžni-
ki, bodo ameriški davkoplačeval-
ci izgubili trideset milijard do-
larjev.

"Čas je že, da strie Sam neha
biti Santa Claus za Evropo," je
rekel Howell.

Podporniki administracije so
jezili, ker opozicija naštevava
Mussolinijeve zločine. Amerika
se ne žanima za notranje razme-
re v Italiji, pravijo. "Zakaj se
pa žanima za notranje razme-
re v Rusiji?" je neki senator zafr-
nil podpornike.

Fašisti imajo svetnika za pa-
trona!

Rim. — Fašistovska milica v
Italiji si je izvolila sv. Sebastia-
jana za svojega oficijelnega pa-
trona.

VODITELJI LIGE NARODOV NE MARAJO MEDNARODNE RAZOROŽITVENE KONFERENCE

Iz tega razloga nagajajo Rusiji,
da se ne udeleži konference,
nakar bodo imeli vzrok za po-
kopanje razorožitvenega zho-
rovanja.

Moskva, 31. marca. — "Izve-
stija", uradno glasilo centralne-
ga izvrševalnega odbora sovjet-
ske vlade, poročajo v dolgem
članku, kako voditelji lige nar-
odov manevrirajo, da pokopajo
mednarodno razorožitveno kon-
ferenco, katere ne marajo, na-
kar bodo skušali zvrniti krivdo
za fiasko na sovjetsko Rusijo.

"Mi se ne moremo udeležiti
razorožitvene konference, ako ne
bomo sodelovali v pripravah za
konferenco," piše ta list. "Ske-
pi, ki bodo narejeni brez nas, ne
morejo veljati za nas. Ker je Ze-
neva izbrana za preliminarne se-
stanke, je to jasno znamenje, da
liga ne mara Rusije na konferen-
ci. Voditelji lige vedo, da mi ne
gremo v Svico, dokler nam švi-
carska vlada ne da zadoščanja

za zločin, ki je bil izvršen nad
sovjetskim zastopnikom.

"Ker so izbrali Ženevo, so vo-
ditelji že v naprej saprili vrata
sovetom, obenem so pa začeli
varati javno mnenje v Evropi.
Poslali so nam hinavsko povabi-
lo, da bomo potem lažje varali
javnost, češ da smo mi odgovor-
ni za fiasko razorožitvenega gi-
banja in da smo mi tisti, ki se
nečemo razorožiti in delati za
mir. Voditelji lige dobro vedo, da
je razorožitvena akcija nemogo-
ča brez Unije sovjetskih repub-
lik. Francija in njene saveznice
ob naši meji — Poljska, Rumu-
nija, Estonija in Letzka —
bodo pristale na razorožitev, do-
kler obstoji naša rdeča armada.
In ker nočejo razorožitve, pokop-
ljejo razorožitveno konferenco
še predno se začne, s intrigar-
skim izključenjem sovjetov od
preliminarnih priprav. Tako se
voditelji lige narodov igrajo s
ljudskimi masami, ki ječe pod
butaro militarizma."

**Kitajske ljudske čete
odbile ruske cariste**

Belogardisti v službi Čanga so se
zastonj zaleteli v kordon o-
krog Pekinga.

Peking, 31. marca. — Oklop-
ni vlak, katerega operira 800 ru-
skih belogardistov, ki so v služ-
bi mandžurskega diktatorja
Cingtsolina, je večeraj skušal
prodrati skozi kordon kuomin-
čunskih (ljudskih) čet, ki čuva-
jo Peking. Kuominčun je odbil
napad in ruski vlak se je moral
vrniti nazaj.

Poslaniški zbor je dal kitajski
vladi iz carskega sklada pol-
milijona dolarjev z namenom, da
izplača zaostale plače vojakom in
policiji, ki čuva vladne palače
pred izgrezniki. Poslaniki so v
strahu, da vojski in policiji re-
belirajo, ako ne dobe plače.

**Viljem mora vrniti cesarstveno
krono.**

Berlin, 30. marca. — Socia-
listično in komunistično časo-
pije v Nemčiji zahteva, da Viljem
Hohenzollern vrne krono pruske
kraljeve, ki je izgnila iz javnega
muzeja v stari cesarski palači v
letu 1922. Pozneje se je krona
pojavi v Doornu, kjer je ditiela
glavo "cesarice" Hermine, ko se
je prejšnji kaiser drugi oženil.
Kako je krona prišla v Doorn, je
še danes misterij. Krona je
vredna 3,500,000 zlatih mark.

**RESOLUCIJA O TEKSTILNI STAVKI
BO MOGOČE POLOŽENA NA POLICO**

Protidelavski politični krogi si
prizadevajo potlačiti prelaka-
vo. — Odkod se je pričel obna-
šati nekak čudno. — To nje-
govo obnašanje ne obeta nič
dobrega za stavkarje.

Washington, D. C. — Senator
McKinley, predsednik senatnega
tovarniškega odbora, je odložil
resolucijo za prelakavo stavke
tekstilnih delavcev do 29. mar-
ca, da se lahko vrši preliminar-
na razprava o razmerah, ki ob-
dajajo stavko tekstilnih delav-
cev v Paasaleu. Odkar je senat
odposlal La Folletteovo resolucijo
odseku, so pričeli pritiskati bi-
znisni interesi in protidelavski po-
litični krogi, da se zadeva potla-
či. Navada je, da avtor resolucije
predloži odseku evidenco za
svojo resolucijo, ampak mogoče
je, da ta večina vetira tudi to
malo razpravo. Senator Edwards
iz New Jerseyja, zagovornik
tekstilnih baronov, meni, da bo
večina v odseku potegnila z njim
in ne bo dovolila predložiti La
Folletteove evidence, da je prava
preiskava na mestu.

Senator McKinley, ki se zdaj
poganja za senatorsko togo v Il-
linoisu, je protidelavski. Organi-
zirano delavstvo nastopa proti
njemu v njegovi lastni državi.

McNary iz Oregona je nevtralen.
Welch iz Marylanda, Mc-
Lean iz Connecticuta in Metcalf
iz Rhode Islanda so podporniki
administracije. Metcalf govori
za tekstilne tovarnarje v Rhode
Islandu. Na demokratični strani
so senator Smith, ki je včas pri-
jazen delavstvu. Nanj pritiskajo
tekstilni baroni iz njegove last-
ne države. Reed iz Missourija je
za delavstvo, toda on je bolan.
Edwards je delavstvu sovražan.
Tyson iz Tennesseeja, milijonar,
pa ne ljubi delavstva. Tako osta-
nejo trdnj na strani delavstva
senatorji Brookhart iz Iowe,
Wheeler in La Follette. Wheeler
se trudi, da se reši vprašanje
in obenem razpravlja o važnih
železniških predlogih. Brookhart
se bojuje za svoj sedež, in La
Follette je glavni izpraševalec v
tekstilni preiskavi tarifne komi-
sije, ki se zdaj vrši.

BURBANK JE BOLJŠI.

Santa Rosa, Cal. — Luther
Burbank, slavni znanstvenik, ki
je bil zadnje dni nevarno bolan,
je menda prestal najhujše.
Zdravniki javljajo, da je bil v
torek veliko boljši.

Tisoči sil za pogrebom črnokut-
ranca.

Quincy, Ill. — Ted Goggeshall,
ki je bil zadnji teden vprito oče-
ta in brata eksekutiran na elek-
tričnem stolu v Georgiji, je bil
29. marca tukaj pokopan. Oba-
sta so bile presenečene, ko so
brez malega vsi prebivalci iz
mesta in okolice šli za pogrebom,
kakor da pokopavajo največjega
junaka.

Poljaki in Rumuni dražijo so-
vjeto.

Berlin, 30. marca. — Poljska
in Rumunija sta podpisali po-
godbo, v kateri druga drugi ga-
rantirata sedanje majo ob so-
vjetski Rusiji. Paki je očlino na-
perjen proti Moskvi in nedvom-
no ustvari nove komplikacije.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Nerodnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cileo \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v klepetu n. pr. (Feb. 28, 1936) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom poteklo naročilo. Posvetite jo prvočlenu, da se vam ne ustavi list.

TELESNA SUŽNOST V ALABAMI JE ODPRAVLJENA.

Kaznjenci v premogovnikih pa pojejo druge pamlico.

V treh državnih premogovnikih Alabame dela 1850 kaznjencev. Ti kaznjenci producirajo na leto poldrugi milijon ton premoga. Kaznjenci so priganjani k delu in ali si se, da mora kaznjencev producirati dvakrat toliko premoga na dan, kot ga producira svobodni rudar. Izpovedi kaznjencev, ki so delali v teh premogovniških peklih, so končno vzdramile javno vest in odredila je bila preiskava, ki jo je vodil državni prokurator. Ta je izvedel marsikaj in sicer tako grozovita dejanja, da se človeku ježe lasje na glavi, ko čita o njih. Kakšno smrt je storil kaznjencev James Knox, ki so ga mučili po pekleniško, je našim čitateljem že znano.

Kaznjenci morajo opravljati najnevarnejše delo. Jame so polne plina in tako nevarne, da ne morejo dobiti svobodnih rudarjev, ki bi delali v njih. Kaznjenci potrebujejo po tri do štiri milje hoda od uroda do svojega delavnega prostora. Utrujeni so, ko pridejo na svoj prostor, da prično z delom. Koliko premoga morajo nakopati, je seveda določeno. To mero premoga določijo ljudje, ki nimajo najbrž nobenega pojma o delu v premogovniku in so birokratje. Od kaznjencev se zahteva, da vsak spravi na dan deset do štirinajst ton premoga. In ker se kaznjenci boje bličanja in drugih pekleniških muk, napolno svoje zadnje moči, da producirajo toliko premoga, kot se zahteva od njih. Pa to še ni vse. Včasih jih pazniki prisilijo, da producirajo še več in sicer od ene do štirih ton premoga. Paznik reče, da je bilo v premogu preveč škrovin in na to naloži kaznjencu, koliko več premoga mora producirati za kazen, ker ni izbral škrovin iz premoga.

To izkoriščanje kaznjencev v premogovnikih se vrši na zelo prekanjen način. Postava prepoveduje oddajati kaznjence v najem. Da državi nihče ne more očitati, da je prelomila postavo, pa država vzame v najem premogovnike. Tako država postane podjetnik in očitati se ji ne more, da je oddala kaznjence v najem. Ali ni to zvit izgovor, ki ima prikriti izredno izkoriščanje človeške delavne moči? Postava, ki prepoveduje oddajanje kaznjencev v najem, je bila sprejeta v letu 1923. Takoj na to so zvite butice izumile novo metodo za izkoriščanje kaznjencev, ki je ravno tako strašna in nečloveška, kot je bila stara. Premog se predaja rudniškim kompanijam takoj pri premogovniku. Pratt Consolidated kompanija kupuje premog, ki prihaja iz Bannerjevega premogovnika; Schloss-Sheffield Steel Iron kompanija pa iz Flat Top premogovnika. V tem kazniškim taborišču sta bila ubita Knox in Taylor. Montevallo Mining kompanija ga pa prejema iz premogovnika Montevallo. Tako se zakon izrablja v interesu privatnih bizniških interesov, pri tem pa oni, ki ga krišjo, kriče, da zakon ni prelomljen, ker država ne oddaja kaznjencev v najem.

Nalogo priganjačev so v premogovnikih sprejeli kaznjenci, ki so se znali prikupiti paznikom. Niti paznikom ni treba riskirati svojega življenja, ker vse delo izvrše kaznjenci sami. Ako nastane eksplozija, so ubiti kaznjenci.

Kaznjence James Knox ni bil sposoben za težko rudarsko delo. Bil je majhen in debel človek. Zato so ga skozi tedne pretepali s bičem, lopatami, količki iz trdega lesa, nazadnje so ga pa vrgli v čeber mrzle vode in nanj izpustili vročo paro. Umrl je, ker ni mogel več prenašati teh pekleniških muk.

V kaznišnici Kilby ne oddajajo kaznjencev v najem. Zakon obidejo na ta način, da kaznišnica prevzame izvršitev štiri sto ali več arjev. Od tučata sraje dobi kaznišnica 75 centov. V kaznišnici kaznišnici v Werumki je ravno tako.

Kaznjenci prejmejo petnajst centov na teden, ki jih lahko porabijo zase. Dobe tudi tobak in malo odškodnine posebej, ako se izkažejo izredno pridni.

Veliko se je pisalo o strašnih razmerah v uralskih rudnikih ob času carskega režima v Rusiji in o mukah kaznjencev. Ampak miške in trpljenje kaznjencev v ala-

bamskih premogovnikih niso po izpovedi priče nič manjše, kot so bile nekoč kaznjencev v uralskih rudnikih ob času ruskega carskega režima.

BLIKE IZ NASELON

DOPIS S POTA.

Meadow Lands, Pa. — Tudi tukaj je precej naših rojakov, ki lastujejo skoro vsi svoje domove. Delavske razmere so kakor povsod bolj slabe, ampak vseeno so naši rojaki večinoma vsi zaposleni pri raznih kompanijah kakor pri Rich Hill Co., katere roj obratuje vsaki dan, a le malo dobiijo premogovnih voščikov. Nadalje obratuje Talesdale roj vsaki dan. Oba rova spadata pod U. M. W. of A. v katerih delajo Slovenci. Nekateri se vozijo drugam v tovarne s poulično železnico, ki zapusti Meadow Lands vsake pol ure in ima zvezo na vse strani po okolici, kakor s Canonburgom, Castle Shannon, Library, Finleyvillom, Monongahelo itd. Poleg poulične železnice je tudi železnica spojena z Washingtonom in Pittsburghom tako, da so dobre zveze na vse strani.

Megovan je kakih 20 minut hoda od Meadow Landsa proti Canonburgu. Tukaj tudi se nahaja par naših rojakov, ki lastujejo svoje domove. Tu je tudi roj Pittsburgh Coal družbe, ki pa ne obratuje že dve leti. Slovenci od tukaj delajo v Linly rovu. Za delom ne priporočam nikomur v te kraje, ker se tudi kupiti ne more. Slovenskega doma še nimajo, pač pa se pripravljajo graditi velik dom.

Naprednost Slovencev je lepa. Imajo močno društvo S. N. P. J. v obeh oddelkih; da bi bile boljše delavske razmere, bi imeli veliko več napredka. Prosveto ima skoraj vsaka hiša, še oni, ki niso člani S. N. P. J. Nekateri, ki še niso imeli Prosvete, so se po sedaj naročili. Rojaki so zelo prijazni in prijatelji med seboj ter zelo priljubljeni med drugim narodom. Prav lepo se zahvalim prejšnjemu tajniku in sedanjemu blaginiku Antonu Azmanu za neumorno potovanje s menoj na agitaciji in za vse postrežbo in nasvete. Novim naročnikom in onim, ki so naročili na obnovili, pa čestitam v imenu vseh članov S. N. P. J. in jim želim obilo sreče in napredka.

Držimo se korenito naše organizacije, ker je še zdrava in močna. Spodbujamo drug drugega in organiziramo se med seboj, ker v slogi je moč in prijateljstvo.

Pozabiti tudi ne smem zahvaliti se Strabčanom za darilo, katerega še vedel nisem, da ga imam.

Posrdiv vsem Meadowlandčanom. — Frank Lukančič, zastopnik Prosvete.

Meadow Lands, Pa. — Da pri nas ravno ne spimo, kar se splošnega gibanja tiče, je znano vsakemu, kdor le deloma zasleduje ameriško slovensko časopisje. Saj ga ni skoro tedna, da ne bi se kdo oglašil v javnosti.

V več slučajih je pa mučno, ker čitatelji marsikaterega dopisa ne razumejo in ga napačno tolmačijo. Seveda ni rečeno v tem, da ne poznajo črke "I" in "u", ampak maraško stvari drugače tolmači, kakor so zapisane. Druga stvar je, ker nekateri mislijo, da svet seče samo do najbližjega plota, potem je pa vsega konec. Ampak svet je malo večji kakor ga vidimo slučajno skozi okno, toraj ako hoče kdo pisati v prilog ali drugi stvari, ki se smatra za splošno in je tudi splošna, mora pogledati malo tudi preko plota. Da ima vsaka stvar dobro in slabo stran, pa tako val vemo. Tako n. pr. je vsem znano, da so delavske razmere pod vsako kritiko, vendar se dobiše sem pa tja izjeme, da posameznik je prično dobro zaslužil. Da se še danes dobiijo posamezniki, ki živijo v prepričanju, da so podporna društva brezpotrebne ustanove, je nam znano, čeprav je večina že davno drugačnega prepričanja. Tako je z vsemi vprašanji, o katerih debatiramo dan za dnem, tedna za tednom. Posamezniki stanovi niso izvršiti, pa naj bodo še samaki ali pa zakoniki. Pa o tem se s kansaškimi pečaricami še o priliki pomenimo, zato pa konec filozofiranja.

Zadnja konferenca klubov J. S. Z. in društev izobraževalne ak-

cije se je izvršila v najlepši harmoniji, kakor tudi popoldanski shod, na katerem sta govorila sodruga Wm. Adams in Sidney Starch. Udeležba je bila za meadowlandske razmere prilično povoljna. Ker pa sta nam mra. Boje in miss Lenasi postregli še s pravim kranjskim prigrizkom in drugim okrepčili, zato napa, da so vsi udeleženci zapustili naselbino z zavestjo, da Meadowlandčani niso zaspani in pusteži, ter si bodo ohranili naselbino v prijetnem spominu.

Ker živimo v prepričanju, da s samim politiziranjem, debatiranjem in kritiziranjem še niso udeležene naše želje ter da je primerno, da se od časa do časa malo pozabavamo, nam privreajo posamezna podporna društva in klubi primerne zabave in veselice. Prihodnja taka prireditve se vrši dne 10. aprila t. l. v korist društva št. 113 S. S. P. Z. Dramski klub "Triglav" vprizori ob tej priliki veseligrad v 2 dejanjih "Sokratov god". Igra sama na sebi ni podučljiva, ampak, kakor že ime pove, "veseligrad", pač pa jasno pokazuje karakterje posameznih oseb. Na sporedu je tudi deklaracija "Delavec rudar", ki je v sedanjih rudarskih krizih prav primerna in bi jo lahko imenoval tudi dvogovor.

Ker se članstvo amenskega društva polnoštevilno udeležuje predstav in zabav drugih društev, tudi društvo št. 113 S. S. P. Z. pričakuje polnoštevilne udeležbe od članstva drugih bratskih društev. Dne 24. aprila priredi klub št. 182 J. S. Z. plesno zabavo. O tem pa prihodnjije kaj veš.

Mnogo prištevov vsem pečarjem želi — Vinko Petercel.

San Francisco, Cal. — Večkrat sem se namenil oglašiti v našem glasilu, ali bilo je več vzrokov, da sem molčal. Sedaj pa, ko se bliža čas, da se smemo zopet veseliti (ničče nam ni brani tudi sedaj), sem se odločil se oglašiti, če tudi kdo reče: Že zopet se oglašja. Nekdo mora pisati, če bomo val molčali, bomo dobivali list, ki bo prazen novic.

Moj namen je bil povedati čitateljem, da bo tukajšnje samostojno društvo in sicer Slovensko pomorno društvo v Kaliforniji, imelo svoj obiljajni letni bal dne 11. aprila ob 8. zvečer v Eagles' dvorani. Dne 16. maja bo pa tukajšnji izobraževalni in dramski klub "Slovenija" imel igro in ples v isti dvorani. Igra se imenuje "Sad greha".

Igra je precej dolga ali obenem zanimiva. Ker je tukajšnje ljudstvo že večkrat vprašalo, naj priredimo dramo, vam že naprej povem, da izbrane ne boste tako hitro pozabili, posebno tisti, ki ste mehkega srca.

Hvala rojaku J. Kunstelu iz Elyja, Minn., za poslano nam knjigo.

Naše društvo "Tabor Slovenov" št. 304 S. N. P. J. precej dobro napreduje v vseh oziirih. Skoro ni seje, da ne bi imeli koga s prestopnim listom ali pa novo pristopnega člana. Na zadnji seji smo dobili dva nova in nekaj prestopnih. Če bomo ali tako naprej, bomo kmalu eno največjih društev v mestu. Sedaj smo še na drugem mestu. So društva stara že 30 let in manj, pa ne morejo napredovati zaradi priselniške postave, največ pa radi principov in vodstva. Dočim je naše društvo skokoma narastlo v dobi desetih let.

Pozdravljam vse rojake po Ameriki. — A. Lukan.

Povzet o manjših se nadaljuje.

Iz East Molina nam čitatelj pošilja izresek iz lokalnega lista, v katerem vidimo, da so tudi tam sleparski "zdravniki" opravljali svoj posel. Čitatelj nam sam piše, da so tudi njega nafilali za nekaj dolarjev. Vest se glasi: "Eight Chiro's will face East Molina Jurist in April Term." Osem kiropraktorjev, ki so obtoženi manjšav in ne dovoljena zdravljenja bo prišlo pred okrajno sodišče pri aprilskem zasedanju, da se zagovarjajo, ker so zdravniki brez državnice licence. Vsi obtoženi so bili po aretaciji izpuščeni proti poroču po \$2000, o njih krivdi pa se sodila poseta. Obtoženi so: Emil Jennison (Moline), John E. Lee (East Molina) ter Milo Grieme, Howard Van Tuyl, John J.

McGinley, Lloyd Finch, George W. Elbert in Elbert J. Burgart iz Rock Islanda.

Osnutki za slovenski dom v Chicagu.

Chicago, Ill. — Zveza slovenskih organizacij v Chicagu in okolici je priredila dne 11. t. m. času primerno in koristno predavanje. Po predavanju so bila stavišena na predavatelja razna vprašanja, na kar je sledila splošna diskuzija o potrebi slovenskega doma in kako priti do sredstev, da se ta dom zgradi. V predavanju in diskuziji so se razpravljala sledeča vprašanja in problemi:

Zveza slovenskih organizacij je bila ustanovljena največ zato, da zgradi svoje lastno poslopje, v katerem se bo gojilo razumevanje in sodelovanje Slovencev v Chicagu ter se bodo pospeševala vsa kulturna dela in splošna izobrazba med našim narodom. Da se more razviti kulturno delo v takem obsegu kot dalekovidnejši želijo, je v prvi vrsti potrebno lastno poslopje, ki je najpotrebnejše sredstvo za razvoj vsakega nadaljnjega dela. Po tisti temelji, na katerem bo slovelo vse nadaljnje delovanje.

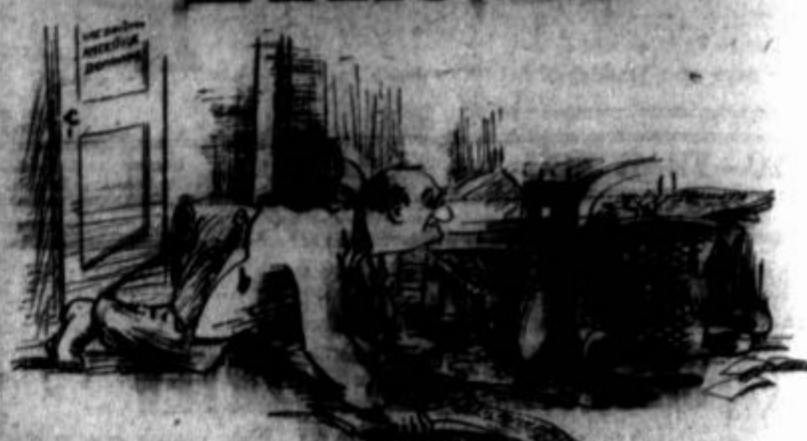
V razpravi se je nadalje dokazalo, da slovenske naselbine v resnici potrebuje svoj lasten dom. V Chicagu je nad štirideset slovenskih društev, izmed katerih se smatra nad petindvajset takih, ki bi sodelovala pri gradnji slovenskega doma. Ta estimacija temelji na dejstvu, da je svoječasto sedemindvajset društev poslalo svoje zastopnike na seje za akcijo slovenskega doma. Pa recimo, da se bo zedinilo petindvajset društev, ki štejejo nekatera več, druga manj, po sto članov, bi to bila skupina 2500 Slovencev v Zvezi slovenskih organizacij in ta armada je marsikaj zmogla. Ker je v Chicagu blizu osem tisoč Slovencev, gornja številka vsekakor ni pretirana. Za dom bi bila aktivna vsa naselbina, toda v številu 2500 so všteti le oni, ki bodo podjetje finančno podpirali. Računa se, da bi zgradba, ki bi nas stala četrta milijona dolarjev, odgovarjala našim potrebam. Poleg tega bi imeli nekaj prostorov za najem, kar bi domu nosilo gotovo vsoto stalnih dohodkov.

Finančno vprašanje se je precej razmetovalo. Ako je to 2500 ljudi, izmed katerih je vsak pripravljen dati \$100, pa je blagajna polna za izvršitev celotnega načrta. To bi bilo mogoče, ker se vplačila lahko raztegnejo na lahke obroke. Ampak to ni glavni cilj. Namen je v prvi vrsti za zainteresirati vsa društva in klube, ki naj bi tvorili to organizacijo ter zbirali finance za gradnjo potrebnega poslopja. Društva in klubi naj bi bili permanentni delničarji slovenskega doma in na ta način vedno lastniki iste. Vsekakor, ki bi spadali k enemu teh društev, bi bil takorekoč enakomeren lastnik zgradbe, do katere bi imel enake pravice in dolžnosti z ostalimi člani. Da pa bo lažje spraviti skupaj potrebni denar, naj bi Zveza slovenskih organizacij razpisala bonde ali pa delnice za posameznike. Društva naj bi torej imela stalne delnice (common stock), posamezni delničarji pa prednostne delnice (preferred stock).

To pomeni, da bi Zveza slovenskih organizacij izplačala prednostne delnice vsem posameznim delničarjem, kakor hitro bi to dopuščale finance. Na ta način bi bil slovenski dom zaiguran, da bo vedno ostal lastnina vseh članov, društev in klubov, ki bodo spadali v zvezo. Ta sistem ima privlačnost med članstvom tudi zato, ker bo na podlagi tega lažje nabirati prostovoljne prispevke. Ako gre za skupno stvar, vsak rad podari petak ali desetak; če bi pa se gradilo na ključno na delniški podlagi, bi ne bilo tako vabilivo dajati darove; ki bi bili v korist privatnih delničarjev. Mi želimo graditi slovenski dom in hočemo, da ostane lastnina vsakega člana, ki bo spadalo v Zvezo slovenskih organizacij.

Preštudirajmo druge alične slovenske ustanove po Ameriki. Ti domovi so zgrajeni na podlagi različnih sistemov. Iz skusenj teh naših rojakov se lahko kaj naučimo v naš prid, ter sprejmemo za naše razmere najprimernejši sistem. Naš načrt, kolikor se vidi njegova obsej iz tega predavanja in razprave, je popolnoma nov, v kolikor pridejo naši slovenski domovi v poštev.

ŽARKOMET

Clevelandski Lojze v pondeljek zjutraj.

Old Moulder je pripravljen podpisati svoje ime.

Dragi K. T. B.! Da te ne bodo kar naprej imeli za pisca mojih reči, sem pripravljen stopiti na plan. Gg. Trunk in Kazimirjev urednik, here is your chance: Prispevajta vsak po pet dolarjev v fond izobraževalne akcije J. S. Z. in takoj nato objavim svoje polno ime in naslov, tako da mi bosta potem lahko pisala, ako bo vaju volja.

Ker oba pišeta za izobrazbo, bosta "šur" brez obotavljanja odrajtala teh deset dolarčkov. Kljub vajini gonji proti naši jednoti se je S. N. P. J. od zadnje konvencije pomnožila za 15 društev in Prosveta je povečana. To vaju boli, kaj? Povem vama, da zastonj bruhata srd tudi na naše pravilno izvoljene gl. odbornike.

Zadnji teden sta bili celo tako korajžni, da ste objavili "ultimatum". Kar zase ga lepo obdržite. Tukaj smo člani, ki skrbimo, da je vse v redu; če pa kaj prav, pa mi uredimo, da bo prav. Člani S. N. P. J. najmanj potrebujejo slovenskih frančiškanov, da bi nam oni diktilirali, ki še člani niso. Od naših lastnih bratov si ne pustimo diktilirati, pa bi si pustili od Kazimirjeve klike! Ta bi bila lepa!

Diktaturo nad nami si kar izbijte iz glave. Vaša sodba, mila ali nemila, nam je tudi deveta briga. Ne potrebujemo je! Od kar čitam A. S., vidim, da podite v vsaki številki, ne le namilo, temveč zlobno.

Zadnjič, ko sem pisal listo kandidatov za prihodnji gl. odbor S. N. P. J., sem pozabil na tajnika. Ta naj bo urednik A. S. Ta bi bil prvi! Potem dobimo vsi člani S. N. P. J. še po eno "ime" iz posvečenega Černetovega slovarja. — Old Moulder, Terre Haute, Ind.

.....

Filozofija starega Sojca.

Starl Sojce je rekel: Moje pu-

klasto mnenje je, da bi se žgoče

.....

Je najprimernejši, najprivlačnej-

ši za nabiranje financ — in kar

je glavno: popolna garancija, da

bo zgradba vedno ljudska last.

To je tudi prav. Od vseh ljudi

pričakujemo finančne podpore in

sodelovanja, zato naj imajo vsi

takoj od začetka prijetno zavest,

da bodo enakomerni solastniki

doma. In ko bo Zveza slovenskih

organizacij izdala nabiralne pole

za proste prispevke, bo veliko

bolj povoljen odziv, kot pa bi bil

v slučaju navadnega delniškega

podjetja. Da dejstva naj upote-

vajo vsi propagatorji ideje za

slovenski dom, in naj v tem smi-

slu razvijejo agitacijo pri vseh

slovenskih društvih v Chicagu in

okolici, da bo čimprej mogoče

prideči z rešnim delom.

Najprej je treba sistematično

organiziranja celotne sloven-

ske naselbine, nato sprejeti prave

določbe in zdrav temelj za po-

slovanje organizacije in gradnjo

poslopja in končno zbrati finan-

ce ter sezidati to tako potrebno

poslopje. Najprej je treba temelj-

neje podlage. Ta pa se doseže

edino s tem, da se društva dobro

organizirajo v Z. S. O. ter zbe-

rajo skupaj primeren fond po-

tom prostih prispevkov. V tem

fondu je zdaj \$1200. Ako se ta

začetni fond vsaj podvoji, in če

je v Z. S. O. pristopi petindvaj-

set društev, bo to dokaz vsem

morebitnim dvomljivcem, da je

ljudstvo z resno vneto za gradnjo

slovenskega doma. Ko bo en-

krat toliko doseženega, se bodo

tudi delnice lahko prodajale.

Najprej bodo podpisala društva

svoje stalne delnice, katere bodo

plačevali na lahke obroke skozi

več let. Posameznikom pa bo or-

ganizacija prodajala prednostne

certifikate, in sicer za kolikor bi

bodo hoteli kupiti, toliko časa, da

bo nabrana potrebna vsota za

gradnjo doma. Za prednostne

certifikate (kot bi lahko naziva-

vprašanje prohibicije rešilo na najenostavnejši način, če bi se vse vino v deželi proklamiralo za sakramensko vino, vse žganje in pivo pa za medicino proti piku Evine kače.

Bunkogramov je dosti.

Trunk je naredil dolgo pridigo o grehu in zločinu. "Farska ljubzen" je zopet na karpetu. Kot človeku in možu — in kaj je drugega? — mu privoščim pošteno ljubezen, toda on jo odklanja. Tudi poštena, naravna ljubezen je greh za duhovnika! Joj, koliko je teh grehov na tem bojem svetlu! Kakor mu drago. Moj — ki pa ni samo moj — princip ostane: celibat je nemoralen, pa naj bo prisiljen ali prostovoljen. Naravni zakoni se ne dajo pestiti, in to vedo najbolje celibatorji sami.

Ce ni greha, ni zločina, pravi g. Trunk. Kako bi cerkev izhajala brez grehov? Po Trunkovem je greh — morda smrtni! — to, kar jaz zdaj pišem. (Da li je greh zanj, ker čita moje "grehe", ne vem.) Če mene kdo okrade ali jaz okradem koga, je to zločin. So manjša in večja zla, manjši in večji zločini, če pa so poleg tega še grehi, je postranska stvar. Glede grehov, ki niso nobeno zlo — čeprav sem po Trunkovi sodbi zaslužil, da se kuham v vrelem olju v peku milijon milijonov let! — prav mirno spim.

Se malo o duši. Oj ti ljuba dušica! Glede duše, g. Trunk, sva oba, vi in jaz, poleg ostalih 1600 milijonov ljudi, enaka buteljna!

Se en ultimati!

Ako nam danes do polnoči ne naznanite, kdo vas je pooblastil, da smete dihati naš čikaški zrak, bo jutri sodeba, ki pa ne bo mila. — Kazimir & Co.

(P. S. — Danes je 1. aprila.)

K. T. B.

.....

li te vrste delnice) bo skupna

seja določila primerne obresti,

katere bi marsikdo podaril na-

zaj organizaciji. Vsaj skozi prva

leta, ter na ta način olajšal hi-

trejše izplačevanje dolga.

Na podlagi zgoraj navedenih

idejnih osnutkov tega našega

novega sistema za gradnjo slo-

venskega doma, bo po mojem

trdnem prepričanju tudi v Chi-

Benedetto Maraschini:

Ženitev polom oglasa

"Jaz bi ipak postal lahko še pošten človek, samo da bi mi postal kdo roko, da se izvlečem iz tega blata. Nisem kriv, da sem padel tako globoko. Moji starši so mi zapustili plemstvo ali tudi prazno mošnjo." — Tako je tarna grof Franco Dalla Costa sam s seboj, sedeč v klubu, brez vinarja v žepu. Že nekoliko dni je premišljal, ali bi se bilo najboljše, da bi rešil svoj življenjski problem s kroglo . . .

Nemarno je prelistaval časopis, ko mu nenadoma pade pogled na oglas, ki ga je osupnil s svojim brutalnim besedilom: "Ker se je trenutno spozabila, išče mlada, bogata gospodična plemića za moža. Trajanja zakon, obveze in vprašanje honorarja, po sporazumu." Poleg oglasa je stal naslov znanega odvjetnika.

Franco Dalla Costa, ki je že nosil samokres v svojem žepu, je sklenil, da se ponudi taj čudni nevesti. Zato se je kar popoldne podal k odvjetniku.

"Ker mi ne preostane nič drugega, kakor da al končam življenje, ne postavljam nobenih pogojev in zahtevam samo to, da lahko svobodno razpolagam z denarjem, ki se mi izroči."

"Vaša ponudba je sprejemljiva," je odvrnil odvjetnik, "in sicer tembolj, ker ste potomec stare plemenitške rodbine. Dekle je lepo, živo, ali kaj hočete. Trenotno se je spozabila. Boji se

sramote in hoče moža . . . Tako-le . . . Saj veste . . .

"Kaj pa je s posledicami?" "So se že pravočasno odstranile . . . V tem pogledu ne bo nobenih neprilic . . . Pridite v ponedeljek po odgovor."

Posledica tega sestanka je bila, da sta se čez petnajst dni v največji tajnosti poročila grof Franco Dalla Costa in Atilija Parolini, hči grofa Parolini. Franco se je poklonil tistemu, ki je ali ona dva mu nista hotela dati roke. Le odvjetnik je izročil Franku ček za pol milijona lir.

"Na svobodno razpolaganje. Ne pozabite, da šest mesecev ne smete z ničemer nadlegovati svoje žene, za katero ste samo pred svetom mož. Po tem času bomo ukrenili, kar bo ona želela."

Mladi par, ki ga ni nihče spremljal do postaje, je odpotoval v Palermo. Tam sta imela prebiti čas, določen za ta čudni zakon, ki je imel pokriti z zastorom pozabljen ljubavno avanturo Atilije Parolini.

Na poti je opazoval Franco Dalla Costa svojo družico in ugotovil, da je prava areča biti mitakine žene. Poskušal se ji je približati z različnimi malimi uslugami ali ona ga je hladno odbila.

V Palermo sta se nastanila v enem prvih hotelov. Atilija je naročila zase cel apartament in je pustila Franka, da je spal v salonu na divanu.

Tako je bilo prvo noč in tudi naslednje. Obedovala sta skupaj v veliki hotelski obednici, skupaj sta se šetala, skupaj l.o.

dila v gledališče, v kino, na tekme, ali v vsem tem času sta izmenjala jedva sto besed.

"Potrpajte, šest mesecev bo brez pri kraju in potem boste zopet svobodni!" mu je govorila Atilija z naglasom, v katerem ni mogla prikriti ironije.

"Ali meni je strašno, ker Vas začujem blazno ljubiti." "Glejte no, to vendar ni predvideno v pogodbi!" se je smejala Atilija.

Neko noč je ves obupan tolkel po njenih vratih. Njena bližina ga je opajala. Zaljubljen je bil v Atilijo, kakor kakšen petosolec. Na njegovo razbijanje se je prikazala na vratih v beli pižami.

"Kaj bi radi?" ga je vprašala strogo.

"Dovolite mi samo, da poljubim Vašo roko!" je prosil. "Ljubim Vas, kakor nisem še nikoli nobene ženske."

"Vi vendar poznate najino pogodbo. V nji ni nobene besede o ljubezni. Ne jaz, ne Vi, nisva imela dovolj poguma, da bi si vzela življenje: Vi, ker ste propadli, jaz zavoljo svoje avanture. In zato se mi zdi smešna ta Vaša sentimentalnost."

"Res je, propadel sem, ali dajte mi roko, da pridem enkrat na pravo pot. Poklonite mi vsaj enkrat eno samo ljubezno besedo."

Ali Atilija se ni dala omehčati.

Franco Dalla Costa se drugi dan, ko je prišel čas obeda, ni več prikazal. V plamu je s kratkimi besedami naznanil Atiliji, da mora zaradi nujnih poslov v Rim.

"Hvala Bogu, imela bom vsaj mir pred njim!" je govorila Atilija samo pri sebi. In od tistega dne je le poredkoma zapuščala svoje stanovanje. Sedela je dolgo v naslonjaču poleg okna in čitala za preganjanje časa vse novine in vse časopise po vrsti.

Nekoga dne je prebrala. V novinah je stala vest, da se je grof Dalla Costa apr. v Monte Carlu s kapetanom Luigiem Tari. V dvoboju, do katerega je prišlo že naslednjega dne, je bil kapetan ustreljen sredi čela. Franco Dalla Costa je bil lahko ranjen na roki . . .

Atiliji so padle novine iz rok: kapetan Luigi Tari je bil tisti, ki mu je bila slepo zaupala svojo mladost.

Nekoliko dni pozneje se je Franco zopet pojavil. Bil je nekoliko bled, toda vder.

"Gospa, prosim da mi oprostite, ali moral sem odpotovati zaradi važnih poslov. Zdaj je vse v redu!" Hotel je reči: Zdaj ste lahko mirni, ker oni lopov ne bo mogel nikomur več izdati Vaše tajne. Atilija je uganila, kaj je hotel reči in ga je hvalžno pogledala.

"Niste mi dolžni polagati računov, kje ste bili. Ker pa ste že tako prijazni, mi prenesite ta stolček tja k oknu!"

Franco je hitel, da ji ustreže, ali stolček mu je skoro padel iz rok. Ranjena roka, ki je bila še obovzana, mu je odpovedala.

"Ali Vas boli roka?" ga je vprašala Atilija.

"Malenkost. Padel sem pred nekaj dnevi iz avtomobila!" je odvrnil Franco nekoliko zmeden.

Atilija ni rekla ničesar, ali ko sta šla pred obedom na izprehod, se je zdelo Francu, da se naslanja Atilija bolj nego običajno na njegovo roko. Po obedu mu je dovolila, da je ostal pri nji.

"Franco, kaj hočete storiti tisti dan, ko istega najina pogodba?" ga je vprašala, ko sta sedela sama na terasi.

"Kaj? To, kar bi bil moral storiti, praden sem prečital tisti oglas. Moje življenje je bilo tedaj strašno, ker sem ljubil mnogo žensk; zdaj bo še strašnejše, ker ljubim samo eno."

"Kaj pa, če bi Vam tudi ona povedala, da ji niste ravnodušni in da ni niti izključeno, da bi Vas s časom ljubila?"

"Poljubili bi ji roko in čakal potrpečljivo na tisti srečni trenutek!" je odvrnil Franco, prijel za Atilijino roko in spustil na njo poljub.

Čakal je z velikim potrpečljem. Atilija ga čes dan ni puščala samega, ali zvečer se je vedno zapirala v svojo sobo. Do tistega dne, ko je iztekla njuna pogodba. Tedaj je Atilija zapetala Franku: "Danes postaneva svobodna obo. Lahko pojdeva vsak svojo pot, če pa me še ljubite, kakor tistega dne, ko ste ubili kapetana Tarija, tedaj . . ."

Ni mogla niti končati, ker jo je Franco ves razburjen pritnil v naročje.

"Rad bi videl, kaj bi me moglo ločiti od moje žene!"

"In mens od mojega moža!"

In ostala sta si zvesta vse življenje.

A. P. Čehov:

SNOLA

Ilja Sergejevič Pevlov in njegova žena Kleopatra Petrovna sta stala pri vratih in željno priučkovala. Za vratni, v malem salonu, se je vrnilo menda ljubezno razodevanje; tam sta kramljala njuna hči Nataška in učitelj okrajne šole Ščupkin.

— Ze prijemlje! je zaspetal Pevlov, ki se je tresel od nestrpnosti in si mel roke. — Pa glej, Petrovna, kakor hitro bosta začela govoriti o svojih čustvih, snemi takaj s stene sveto podobico, da ju greva blagosloviti . . .

— Zasadi ju . . . Blagoslov s sveto podobico je svet in ga ne sme nihče več premetati. To pot se ne bo izmuznil, četudi gre na sodnijo.

Za vratni pa se je vrnil takoj razgovor: — Pustite svoje navade! je dejal Ščupkin in prižgal švepenko ob svojih karistih hlačah. Jaz vam sploh nisem pisal nikakih pism . . .

— Kaj pa še! Kakor da ne poznam vaše pisave! se je hihlala deklica, manirno vsklikovaje in v neprenehoma se ogledavoč v zrcalu. Takoj sem vedela! In kako ste čudni! Učitelj lepota pa imate pisavo kakor kokoš! Kako pa učite pisati, ko sami tako slabo pišete?

— Hm! . . . To nima nič v sebi. Pri lepšaju ni pisava glavno; glavno je, da se učenci ne spozabljajo. Enega lopneš z ravnilom po glavi, drugega daš klečati . . . Pa kaj pišava! Malenkost! Nekrasov je bil pisatelj, toda človeka je bilo kar sram gledati njegovo pisavo. V zbirki njegovih del jo lahko vidite.

— To je Nekrasov, a to ste vi . . . (Vzdih.) Jaz bi z veseljem poročila pisatelja. Neprestano bi mi pisal verze v spomin!

— Verze vam tudi jaz lahko napišem, če želite.

— O čem pa bi bili v stanu pisati?

— O ljubezni . . . o čustvih, . . . o vaših očeh . . . Preberete — otrpnete . . . Oko se vam zasoli! Pa če vam napišem postične verze, ali mi boste dali poljubiti svojo ročico?

— Prava reč! . . . Pa poljubite je makar takoj!

Ščupkin je skočil, izbulil oči in se vrgel na mehko ročico, ki je dila po najtnejšem milu.

— Snemi podobico! je hitel Pevlov, dregnul s lakom svojo ženo, prebledel od vznemirjenja in si zapenjal obleko. — No, pojdiva!

In ne da bi zamudil niti sekunde, je Pevlov odprl vrata.

— Otroci! . . . je zamomljal in dvignil roke potrepaval s solznimi očmi. — Bog vaju blagoslovi, otroci moja . . . Živita . . . množita se! . . .

— In . . . jaz vaju blagoslovim . . . je spregovorila mamica vas v solzah od sreče. Bopita srečna, draga moja! O, vi mi jemljete moj edini zaklad! — se je obrnila k Ščupkinu. — Ljubite moji hči in negujte jo . . .

Ščupkin je na široko odprl usta od začudenja in strahu. Nastop roditeljev je bil tako nenaoden in smel, da mu ni dal spregovoriti niti besedice.

— Ujel sem se! Zamotal sem se! — je pomislil omamljen od groze. — Zdal si izgubljen, brate! Ne rešiš se več."

In pokorno je nagnil glavo, kakor bi hotel reči "vzemite, jaz sem premagan."

— Bla . . . blagoslovim . . . je nadaljeval papa in tudi zahtel. — Nataška, hči moja, . . . ostani tu . . . Petrovna, daj sveto podobico . . .

Tisti hip pa je oče kar nenkrat nehal jokati in njegov obraz se je spuščil od gnjeva.

— Kladsi! — je jeno rekel ženi. — Ti nesurna glava ti! A je to sveta podobica?

— Ah, vsi svetniki! Kaj se je zgodilo? Učitelj lepota je boječe dvignil oči in videl, da je rešen: mamica je v naglici anela s stene namesto svete podobe portret pisatelja Lazčnikova. Stari Pevlov in njegova soproga Kleopatra Petrovna sta stala s portretom v rokah vsa v zadregi, in nista vedela, kaj bi počela in kaj govorila. Učitelj lepota pa je izrabil položaj in izginil . . .

—

Zagoneten slučaj "radiškega spanja".

London, 30. marca. — Doris Hinton, stara 20 let, ki živi pri svojih starših v Chilwellu, je postala žrtve čudne in do zdaj še nepojasnjene bolezni. Ko je pred šestimi meseci poslušala koncert na radio, je nenkrat zaspala in od takrat še vedno spi. Samo enkrat pred tremi meseci, ko so jo zdravniki stresli s elektriko, je odprla oči in izmrmala nekaj besed, nato je zopet zaspala. Dekle se nahaja v bolnišnici, kjer jo umetno hranijo in neprestano opazujejo.

ŽENITVENA PONUDBA.

Slovenec se želi ssohaniti v svrhu ženitve s Slovenko ali Hrvatko, tudi če ima enega otroka, se ne gleda. Jaz imam svoje premoženje in stalno delo. Če katero vesel, naj piše in priklji svojo sliko. Tajnost jamčena. Naslov je "Svoboda", 2657 So. Lawndale ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

Delavčeva pokojnina.

Belleville, Ill. — Kamor je 75-letni Samuel Keppier prišel vprašat za delo, so mu rekli, da je prestar. Starček je na to izpil strup, in je umrl na potu, ko so ga peljali v bolnišnico.

DA SKUHAS DOBRO PI-VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas kuhani vedno le najboljši in najcenejši.

Grocerijam, sladstičarjem in v prodajalnih šezennine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacijah na:

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

117 Blue Island Ave., Dept. 47, Chicago

Trpite valed srbečnosti? Nadleguje vas kožna bolezen? Za lepo, čisto, gladko kožo

uporabite

SEVERA'S ESKO

Ohrani kožo zdravo, prasto izpahov in razburjačih kožnih bolezni.

Če vas vznemirja kakršnakoli srbečnost ali tritnaža kože, tedaj poskusite Severa's ESKO. Uporabite to čudodelno maslo in se boste kmalu rešili tiste mukotrpne srbečnosti. Pomaga le ob prvi uporabi ustaviti srbenje in vznemirjenost. Na tisoče rojakov ga rabijo. Zakaj ne vi? . . . 50c

Severa's kožno maslo je pripomoček za lepoto. 25c Pri vsem lekarnarju. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa